

๑๐๐ ปี
การสาธารณสุขไทย

“ ทิ้งใรร้อย ”

ผู้บุกเบิกระบบการศึกษาไทย

"ทิ้งใรร้อย" ผู้บุกเบิกระบบวดว..

WA105 ส587ท 2561

B0031752
bib:13399115265

น

ทิ เจกนเสน

สารบัญ

สารบัญเรื่อง

อาร์มภบท	๑
• งานระบาศวิทยานันสำคัญไฉน	๓
• เพชรดี มีหนึ่งในร้อยดวง	๙
ช่วงแรกแห่งชีวิต	๑๓
• ภูมิกำเนิดผู้เกิดมาดี	๑๕
• เรื่องของพ่อกับแม่	๑๖
• เรื่องเล่าในวัยเรียนย่านสำเพ็ง	๑๘
• แพทยศาสตร์บัณฑิต ชีวิตที่ไม่ได้เลือก	๑๙
• เพื่อนร่วมรุ่นจุฬาลงกรณ์	๒๓
• ครั้งแรกในโลกที่พบพยาธิใบไม้ในตับที่ภาคอีสาน	๒๕
• ค้นพบวงจรชีวิตของพยาธิใบไม้ในตับ ไขความลับที่ช่วยชีวิตชาวอีสานนับล้าน	๒๗
• ก้าวเดินบนเส้นทางสายเวชศาสตร์ป้องกัน	๒๙
• ลูกหม้อกองควบคุมโรคติดต่อ	๓๔
มือปราบโรคระบาด	๔๓
• บ้านนอกเข้ากรุง เมื่อไข้เลือดออกระบาดครั้งแรกในประเทศไทย	๔๕
• มือปราบอหิวาต์ในกรุงเทพฯ พ.ศ.๒๕๐๑-๒๕๐๒	๕๔
• เสด็จพ่อ ร.๙ กับงานปราบอหิวาต์โรค	๕๗
• สองข้างเผือกแห่งกอง ต. ต่อสู้โรคระบาด	๕๘
• ๗ วันปราบอหิวาต์ไม่เสร็จไม่เสด็จสุราษฎร์	๖๔
• ครอบครัวกอง ต. พ่อ-พี่-น้อง	๗๓
• การกวาดล้างไข้ทรพิษช่วงพ.ศ.๒๕๐๑-๒๕๐๕ กับผู้ป่วยไข้ทรพิษรายสุดท้าย	๗๗
• วิกฤตเป็นโอกาส เหตุเกิดของ “แผนระบาดวิทยา”	๘๑
• คนไทยคนแรกที่ค้นพบการระบาดของ El Tor Vibrio cholerae ในประเทศไทย	๘๓
• ทิ้ง Ph.D มาเอาดีทางประสบการณ์ระบาดวิทยาระดับโลก	๑๐๑
• งานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาก่อนการสร้างเขื่อนใหญ่	๑๐๔
• ผจญภัยกำไรชีวิตของนักระบาดวิทยา	๑๐๘
• ผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษาผลกระทบจากเขื่อนใหญ่	๑๐๙
• นักระบาดวิทยาแห่งลุ่มน้ำโขงตอนล่างช่วงสงครามเย็น	๑๑๑

ชีวิตนี้พลีเพื่อระบาคติวิทยา

๑๑๕

- ตั้งเข็มทิศมุ่งสู่การก่อตั้งกองระบาคติวิทยา กระทรวงสาธารณสุข ๑๑๗
- กำเนิด รง.๕๐๖ ต้นแบบและตำนานการรายงานทางระบาคติวิทยาของกระทรวงสาธารณสุข ๑๒๒
- กรมไปรษณีย์โทรเลขร่วมมือบริการจัดส่งบัตรโปสการ์ดรายงานโรคให้ฟรี ๑๒๔
- แก้ปัญหารายงานโรคของโรงพยาบาล ๑๒๕
- วิสัยทัศน์ระบาคติวิทยาของนายแพทย์สุชาติ เจตนเสน ๑๓๑
- ประวัติการก่อตั้งกองระบาคติวิทยาในยุคปรับปรุงส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๑๕ - ๒๕๑๘ ๑๔๕
- คำชี้แจงหน้าที่ความรับผิดชอบคุณภาพและปริมาณงานของกองระบาคติวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๑๔๖
- การก่อตั้งกองระบาคติวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๑๖๒
- “โครงการระบาคติวิทยา” ห่วงโซ่ที่หายไปในประวัติศาสตร์ระบาคติวิทยา ๑๘๖
- เตรียมขอตำแหน่งนายแพทย์พิเศษ เพื่อขยายภารกิจระบาคติวิทยาในช่วงปีพ.ศ.๒๕๑๔ ๒๑๘
- การกำเนิดฉุกเฉินของ “กองระบาคติวิทยา” ท่ามกลางการปฏิวัติ ๒๒๒
- วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๕ คือวันแจ้งเกิด “กองระบาคติวิทยา” ๒๔๐
- “กองระบาคติวิทยา” ในยุคการปรับปรุงส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๑๗ ๒๔๗
- ฉายา “กองละบาท” ๒๖๕
- พนักงานระบาคติวิทยา : ฟันเฟืองขับเคลื่อนกลไกระบาคติวิทยา ๒๘๕
- งานยุคแรกของศูนย์ระบาคติวิทยาภาค ๒๘๗

FETP กล่องดวงใจของงานระบาคติวิทยา

๒๙๙

- FETP หน่วยรระบาคติวิทยาภาคสนาม : กองหน้าสาธารณสุขไทย ๓๐๑
- กำเนิดนักระบาคติวิทยามืออาชีพ ๓๑๓
- ศิษย์ FETP ยุคบุกเบิก : อีฐัก่อนแรกบนเส้นทางอันทอดยาว ๓๑๘
- ประกาศนียบัตร FETP นั้นสำคัญไฉน ๓๒๑
- Monday Meeting : พบกันวันจันทร์สามสัมพันธ์ FETP ๓๒๒
- FETP สร้างนักระบาคติวิทยามือปราบโรคเอดส์ ๓๒๓
- โครงการรูงยางอนามัย ๑๐๐% นวัตกรรมระบาคติวิทยาปราบโรคเอดส์ ๓๒๖
- พี่ช่วยน้องอบรม FETP ๓๒๙
- กรองทอง ทิมสาร : นักระบาคติวิทยาหญิงคนแรกของ FETP ๓๓๑
- ปฐมนิเทศเปลี่ยนเข็มทิศชีวิตแพทย์ ๓๓๓
- ด้วยรักและผูกพันอันยาวนาน ๓๓๕
- ผู้ถูกสวมหมวกผู้อำนวยการ FETP ไทยคนแรก ๓๓๖
- นักระบาคติวิทยาหน้าพิชิตโรคซาร์ส ใช้หัวदनก ๓๔๑
- มิตรภาพพี่น้องในห้องเรียน FETP ๓๔๕
- นักระบาคติวิทยาฝ่ายบุ๋น ๓๔๖
- “เมื่อความจริง” ทางระบาคติวิทยา ปะทะ “มายาคติ” ทางการเมือง ๓๕๑
- ...คือ ผู้หว่านเพาะเมล็ดพันธุ์นักระบาคติวิทยารุ่นใหม่ ๓๕๙

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑	ประวัติชีวิตและผลงานโดยย่อ นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน	๓๖๖
ภาคผนวก ๒	บทความและผลงานทางวิชาการของอาจารย์นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน	๓๗๐
ภาคผนวก ๓	ทำเนียบผู้อำนวยการกองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และ ทำเนียบผู้อำนวยการสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค	๓๗๖
ภาคผนวก ๔	ทำเนียบหัวหน้า FETP กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และทำเนียบหัวหน้า FETP สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค	๓๗๘
ภาคผนวก ๕	ทำเนียบผู้อำนวยการศูนย์ระบาดวิทยา ๔ ภาค กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุข	๓๘๐
ภาคผนวก ๖	มูลนิธิสุชาติ เจตนเสน	๓๘๔
ภาคผนวก ๗	บัญชีรายละเอียดอัตรากำลัง ตั้งแต่ปีพ.ศ.๒๕๑๕-๒๕๑๙	๓๘๘
ภาคผนวก ๘	อัตรากำลังของกองระบาดวิทยา	๔๑๒
ภาคผนวก ๙	เล่าเรื่อง รง. ๕๐๖	๔๓๘
ภาคผนวก ๑๐	คู่มือการเขียนบัตรรายงานผู้ป่วย	๔๔๔
ภาคผนวก ๑๑	ก. คำบรรยายเรื่อง “ระบาดวิทยา” โดย นพ.ประยูร กุณาศล ในการอบรมครูผู้ ฝึกระดับจังหวัด เรื่อง สถิติและข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข ณ สระบุรีไฮเทค จังหวัด สระบุรี วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๔ ข. คำบรรยายเรื่อง “ระบาดวิทยา” โดย นพ.ประยูร กุณาศล ในการอบรมครูผู้ ฝึกระดับจังหวัด เรื่อง สถิติและข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข ณ ศาลาประชามคม จังหวัดสุพรรณบุรี วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๔ ค. การคิดและปฏิบัติอย่างนักระบาดวิทยามีอาชีพ	๔๕๒ ๔๕๗ ๔๖๐
ภาคผนวก ๑๒	รายนามศิษย์เก่าแพทย์ประจำบ้าน สาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงระบาดวิทยา (FETP) รุ่นที่ ๑-๓๘	๔๖๔
ภาคผนวก ๑๓	ข้อมูลสำหรับผู้สนใจจะฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง สาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนง ระบาดวิทยา (FETP) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	๕๑๒
ภาคผนวก ๑๔	เอกสารหลักฐานเรื่องแพทย์สภารับรองสถาบันฝึกอบรมแขนงระบาดวิทยา ของ กระทรวงสาธารณสุข	๕๑๖
	เอกสารแนบท้ายหมายเลข ๑ สรุปรูปวิธีการฝึกอบรม	๕๒๖